

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

21 november 2007

ONTWERP VAN DECREET

**tot aanvulling van het decreet van 5 april 1995
houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid met een titel XV Milieuschade,
tot omzetting van de richtlijn 2004/35/EG van het
Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende milieuaansprakelijkheid
met betrekking tot het voorkomen en herstellen van milieuschade**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en
Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
uitgebracht door de dames Joke Schauvliege en Marleen Van den Eynde**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Patrick Lachaert.

Vaste leden:

de heren Pieter Huybrechts, Leo Pieters, Stefaan Sintobin, mevrouw Marleen Van den Eynde, de heer Frans Wymeersch;

de heer Erik Matthijs, de dames Tinne Rombouts, Joke Schauvliege, de heer Jan Verfaillie;

de heren Karlos Callens, Patrick De Klerck, Patrick Lachaert; de heren Jos Bex, Bart Martens, André Van Nieuwkerke.

Plaatsvervangers:

mevrouw Agnes Bruyninckx, de heren Felix Strackx, Wim Van Dijck, mevrouw Gerda Van Steenberge, de heer John Vrancken;

de heer Jos De Meyer, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heren Frans Peeters, Johan Sauwens;

de dames Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Dominique Guns;

de heren Jacky Maes, Ludo Sannen, Jo Vermeulen.

Toegevoegde leden:

de heer Rudi Daems;

de heer Jan Peumans.

Zie:

1252 (2006-2007)

- Nr. 1: Ontwerp van decreet
- Nr. 2: Verslag over hoorzittingen
- Nr. 3: Amendementen
- Nr. 4: In eerste lezing aangenomen artikelen

INHOUD

	Blz.
I. TOELICHTING.....	4
1. Inleiding en stand van zaken.....	4
2. Hoofdlijnen.....	4
3. Conclusie.....	6
II. ALGEMENE BESPREKING.....	6
1. Hoorzittingen.....	6
2. Standpunten en opmerkingen van de leden.....	7
3. Antwoord van de minister.....	8
3.1. Antwoord op algemene opmerkingen.....	8
3.2. Punctuele opmerkingen.....	10
3.3. Relatie met het Bodemdecreet en het Milieuhandhavingsdecreet.....	14
III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING.....	14
IV. TWEEDE LEZING.....	18
V. EINDSTEMMING.....	18

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed behandelde het ontwerp van decreet tot aanvulling van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid met een titel XV Milieuschade, tot omzetting van de richtlijn 2004/35/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende milieuaansprakelijkheid met betrekking tot het voorkomen en herstellen van milieuschade, op 5 juli, 19 en 27 september, 11 en 25 oktober en 8 en 15 november 2007.

Het ontwerp van decreet werd in de commissie toegelicht op 5 juli 2007. Op 19 en 27 september 2007 werden in de commissie hoorzittingen gehouden over het ontwerp van decreet. Daarover werd verslag uitgebracht in *Parl. St.* VI. Parl. 2006-07, nrs. 1252/2 en 1249/2.

De commissie hield de bespreking van het ontwerp van decreet op 11 en 25 oktober en 8 november 2007.

Op 15 november 2007 werd op verzoek van een lid een tweede lezing gehouden over de in eerste lezing aangenomen artikelen (Reglement, artikel 68, punt 1, b).

I. TOELICHTING

Mevrouw *Hilde Crevits*, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, geeft op 5 juli 2007 een toelichting bij het ontwerp van decreet.

1. Inleiding en stand van zaken

De minister stelt dat het voorliggende ontwerp van Milieuschadedecreet de omzetting beoogt van de richtlijn 2004/35/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende milieuaansprakelijkheid met betrekking tot het voorkomen en herstellen van milieuschade, meestal kortweg de richtlijn Milieuschade genoemd, in het Vlaamse Gewest. Dit ontwerp van decreet zal het decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (DABM) aanvullen met een titel XV Milieuschade.

Aan het ontwerp van Milieuschadedecreet gingen een uitgebreide impactstudie, een internetbevraging en drie rondetafels met de belanghebbenden vooraf. Op vraag van de voorganger van de minister heeft een team van juristen verschillende maanden aan een voorontwerptekst gewerkt. Deze implementatieoefe-

ning gebeurde in nauw contact met ambtenaren van de Europese Commissie en een aantal andere lidstaten, en in coördinatie met de federale overheid en de andere Belgische gewesten.

De beleidsmatige uitgangspunten bij de implementatie van de richtlijn Milieuschade waren ten eerste een tijdige en ten tweede een correcte omzetting van de richtlijn zonder meer. Een derde uitgangspunt was dat, conform het Vlaamse regeerakkoord, bij de implementatie van richtlijnen (in principe) geen strengere bepalingen worden ingevoerd of aan zogenaamde 'goldplating' gedaan. Inzake bodemschade is ervoor gekozen om de bestaande en op een aantal punten strengere bodemwetgeving te handhaven, aangezien deze regeling gedetailleerder is en er diverse jaren ervaring met de toepassing ervan bestaat.

Na eerste goedkeuring door de Vlaamse Regering op 15 december 2007 werd het voorontwerp van Milieuschadedecreet voor advies voorgelegd aan de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (Minaraad) en de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV). Op 15 februari 2007 verleende de Minaraad zijn advies. De sociaal-economische partners onthielden zich daarbij.

Binnen de SERV konden de werknemersorganisaties Algemeen Belgisch Vakverbond (ABVV), Algemeen Christelijk Vakverbond (ACV) en Algemene Centrale van Liberale Vakverbonden van België (ACLVB) enerzijds, en de werkgeversorganisaties Boerenbond (BB), Unie van Zelfstandige Ondernemers (UNIZO) en Vlaams netwerk van ondernemingen (Voka) anderzijds, niet tot een consensus komen. Zij deelden hun standpunten afzonderlijk mee op 17 januari 2007.

Op 9 maart 2007 volgde daarop de tweede principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering en werd het voorontwerp voor advies voorgelegd aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State. Die bracht in algemene vergadering op 17 april 2007 zijn advies uit, waarna de Vlaamse Regering op 25 mei 2007 het ontwerp van Milieuschadedecreet definitief heeft goedgekeurd.

2. Hoofdlijnen

Doel

De richtlijn Milieuschade heeft als doel een kader vast te stellen voor het voorkomen en herstellen van milieuschade. Het is gebaseerd op het beginsel dat de vervuiler betaalt en laat exploitanten die milieuschade of een onmiddellijke dreiging van milieuschade hebben veroorzaakt, opdraaien voor de kosten van preventie en herstel. Op die manier worden

exploitanten aangespoord om maatregelen te nemen en duurzame praktijken te ontwikkelen om het risico op milieuschade te beperken.

Toepassingsgebied

Het ontwerp van Milieuschadedecreet is van toepassing op milieuschade en op de onmiddellijke dreiging van milieuschade veroorzaakt door bepaalde, in een bijlage vermelde, milieugevaarlijke beroepsactiviteiten, en dit ongeacht het feit of deze al dan niet foutief werden begaan. Daarnaast heeft het ontwerp van Milieuschadedecreet ook betrekking op schade aan beschermde soorten en natuurlijke habitats veroorzaakt door andere beroepsactiviteiten, op voorwaarde dat kan worden aangetoond dat de exploitant in gebreke is gebleven of nalatig is geweest. Het ontwerp van Milieuschadedecreet geldt niet voor historische verontreiniging, maar heeft enkel betrekking op milieuschade die zich na de omzettingsdatum voordeed.

Milieuschade

Schade wordt in het ontwerp van Milieuschadedecreet omschreven als “een meetbare ongunstige verandering in een natuurlijke rijkdom of een meetbare aantasting van een ecosysteemfunctie, die direct of indirect optreedt”.

Het ontwerp van decreet verwijst naar begrippen en bepalingen genomen ter omzetting van bestaande milieuriichtlijnen en is enkel van toepassing op aanmerkelijke, significante schade. Of milieuschade aanmerkelijk is, wordt beoordeeld aan de hand van in het ontwerp van decreet opgenomen criteria, zoals de zeldzaamheid en het regeneratievermogen van een soort, de oppervlakte van een habitat en de natuurlijke schommelingen.

Preventie

Het eerste operationele luik van het ontwerp van Milieuschadedecreet handelt over het voorkomen van milieuschade. Wanneer zich nog geen milieuschade heeft voorgedaan, maar er een onmiddellijke dreiging bestaat dat zich in de nabije toekomst milieuschade zal voordoen, moet de exploitant zelfstandig en onverwijld de nodige preventieve maatregelen nemen om schade te voorkomen of te beperken.

Herstel

Het tweede luik van het ontwerp van decreet betreft het herstellen van milieuschade. In het geval dat zich toch milieuschade voordoet, is de exploitant gehouden de bevoegde instantie hiervan op de hoogte te brengen en de nodige herstelactie te on-

dernemen.

Er zijn drie mogelijke types herstelmaatregelen:

- primaire herstelmaatregelen voor de beschadigde natuurlijke rijkdommen zelf;
- complementaire herstelmaatregelen op een andere locatie in de buurt; en
- compenserende herstelmaatregelen die gericht zijn op de compensatie voor tussentijdse verliezen in afwachting van natuurlijke regeneratie.

Exploitant

De exploitant is diegene die een beroepsactiviteit regelt of verricht, of een doorslaggevende economische zeggenschap heeft over het technisch functioneren van de activiteit. Het omvat de vergunninghouder of diegene die de activiteit laat registreren of er kennisgeving van doet. Activiteiten van particulieren vallen niet onder het toepassingsgebied.

Naast de verplichting tot het nemen van preventieve maatregelen en herstelmaatregelen, is de exploitant die de milieuschade of de onmiddellijke dreiging daarop veroorzaakt, in principe gehouden de kosten van deze maatregelen te dragen.

Uitzonderingen

Het ontwerp van Milieuschadedecreet voorziet in een aantal uitzonderingen en verweermiddelen, die gerechtvaardigd zijn door de noodzaak rechtszekerheid te bieden en de mogelijkheden tot innovatie te vrijwaren.

Belangrijk is ook het feit dat het stelsel enkel zal gelden voor de milieuschade veroorzaakt na 30 april 2007 en op geen enkele manier terugwerkende kracht heeft.

Verweermiddelen

Daarnaast beschikt de exploitant over een reeks verweermiddelen. De exploitant is niet verplicht de kosten te dragen wanneer hij kan bewijzen dat:

- de schade is veroorzaakt door een derde, ondanks het feit dat passende veiligheidsmaatregelen waren getroffen;
- de schade het gevolg is van de opvolging van een dwingende opdracht of instructie van een overheidsinstantie.

Het ontwerp van decreet maakt ook gebruik van de

door de richtlijn Milieuschade geboden mogelijkheid om de zogenaamde ‘permit defence’ en ‘state of the art defence’ op te nemen. Zo is de exploitant niet verplicht de kosten van de herstelmaatregelen te dragen wanneer hij erin slaagt aan te tonen dat hij niet nalatig was, en:

- de milieuschade is veroorzaakt door een emissie of gebeurtenis die uitdrukkelijk is toegestaan op grond van, en geheel in overeenstemming is met de voorwaarden van een vergunning die zijn oorsprong vindt in het Europees recht;
- de activiteit op het ogenblik dat die plaatsvond overeenkomstig de stand van de wetenschappelijke en technologische kennis niet als schadelijk werd beschouwd.

In dergelijke omstandigheden blijft de exploitant in beginsel verplicht de nodige maatregelen te nemen, maar kan hij een beroep doen op de door de Vlaamse Regering vastgestelde maatregelen om de gemaakte kosten terugbetaald te krijgen.

Bevoegde instantie

De richtlijn Milieuschade vraagt de lidstaten om “een bevoegde instantie of bevoegde instanties aan te wijzen die verantwoordelijk is/zijn voor de uitvoering van de taken waarin de richtlijn voorziet” en te zorgen voor een doeltreffende uitvoering van deze richtlijn. De bevoegde instantie heeft de rol van behoeder van het leefmilieu en krijgt in dit opzicht verschillende belangrijke taken toebedeeld, zoals de begroting van de omvang van de milieuschade, de aanduiding van de verantwoordelijke exploitant, het bepalen van de herstelmaatregelen enzovoort. De bevoegde instantie eist dat de nodige maatregelen door de exploitant worden genomen en kan op elk moment zelf de nodige maatregelen nemen.

Het ontwerp van Milieuschadedecreet duidt het nieuwe departement Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE) aan als bevoegde instantie, maar laat toe dat bepaalde taken aan het Agentschap Natuur en Bos (ANB), de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) of de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) worden opgedragen of gedelegeerd. De Vlaamse Regering zal hierover nadere regels bepalen.

Belanghebbende publiek

Organisaties die opkomen voor het algemene belang, zoals niet-gouvernementele milieuorganisaties (milieu-ngo’s), die aan bepaalde wettelijke voorwaarden voldoen, evenals particulieren die schade hebben ondervonden, kunnen de bevoegde instantie verzoeken passende maatregelen te treffen. Wan-

neer dit verzoek aannemelijk maakt dat er milieuschade is, is de bevoegde instantie verplicht daar binnen een redelijke termijn gemotiveerd op te antwoorden. Voorts kan dit belanghebbende publiek tegen de beslissing of het stilzitten van de bevoegde instantie beroep instellen bij de minister bevoegd voor het leefmilieu. Dit maakt het voor het brede publiek mogelijk toezicht en invloed uit te oefenen op de bevoegde instantie. Het betrokken publiek kan op grond van het ontwerp van Milieuschadedecreet niet rechtstreeks optreden tegen de exploitant; het treedt eerder op als waakhond ten aanzien van het bestuur.

Financiële zekerheid

Het ontwerp van decreet vraagt de Vlaamse Regering het nodige te doen om de ontwikkeling van financiële zekerheidsproducten aan te moedigen, zodat exploitanten van milieugevaarlijke activiteiten over financiële garanties beschikken om hun verantwoordelijkheden na te komen. Zonder aangepaste financiële zekerheid bestaat er immers een risico op insolventie en bestaat het gevaar dat in de praktijk de doelstelling van het ontwerp van Milieuschadedecreet niet wordt bereikt. In overleg met de banken en verzekeraars zullen de evoluties op Europees niveau en in andere lidstaten worden opgevolgd. In het tweejaarlijkse evaluatierapport zal aan deze problematiek bijzondere aandacht worden besteed. Zo werd reeds een contactgroep opgericht om de ontwikkeling van financiële producten voor milieuschade te onderzoeken en zodoende de ontwikkeling ervan te bevorderen.

3. Conclusie

De minister besluit dat de Europese richtlijn Milieuschade een complex gegeven is en dat bij de omzetting ervan in het Vlaams ontwerp van Milieuschadedecreet weloverwogen tewerk is gegaan. Er is het nodige voorbereidende studiewerk gedaan en op verschillende tijdstippen vonden consultaties met de belanghebbenden plaats.

De minister hoopt met het ontwerp, door middel van een zinvolle toepassing van het beginsel ‘de vervuiler betaalt’, tot een betere preventie en herstel van milieuschade te komen.

II. ALGEMENE BESPREKING

1. Hoorzittingen

Op 19 en 27 september 2007 hield de commissie hoorzittingen over het ontwerp van Milieuschadede-

creet.

De hoorzittingen werden samen georganiseerd met hoorzittingen over het ontwerp van decreet tot aanvulling van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid met een titel XVI ‘Toezicht, handhaving en veiligheidsmaatregelen’ (*Parl. St. VI. Parl. 2006-07, nr. 1249/1*) en het voorstel van decreet van mevrouw Vera Dua en de heer Rudi Daems houdende wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake het milieubeleid en houdende aanvulling ervan door toevoeging van een titel inzake handhaving en veiligheidsmaatregelen (*Parl. St. VI. Parl. 2004-05, nr. 80/1*).

Over de hoorzittingen werd verslag uitgebracht in *Parl. St. VI. Parl. 2006-07, nr. 1249/2*.

2. Standpunten en opmerkingen van de leden

Op 11 en 25 oktober 2007 houdt de commissie een algemene bespreking over het ontwerp van decreet.

De heer *Rudi Daems* heeft enkele fundamentele vragen bij het ontwerp van decreet. Hij gaat ten eerste in op het aspect van de financiële zekerheden. De heer Jan Bouckaert van het advocatenkantoor Stibbe twijfelde tijdens de hoorzitting of de manier waarop de financiële zekerheden zijn geformuleerd wel conform de Europese richtlijn Milieuschade is. De heer Daems wil weten of deze opmerking is nagekeken. Daarnaast wil hij weten hoe de Vlaamse Regering staat tegenover een verplicht financieel systeem, zoals voorgesteld door de Minaraad. Dergelijk systeem garandeert herstel als de exploitant niet solvent is. Ten slotte wil het lid vernemen of het Spaanse systeem van fondsvorming, zoals dat tijdens de hoorzittingen werd uiteengezet door de vertegenwoordiger van de Minaraad, geen alternatief is voor financiële zekerheid.

In het ontwerp van decreet is de aansprakelijkheidsregeling enkel van toepassing in Natura 2000-gebieden of speciale beschermingszones. De spreker vraagt of dat niet in strijd is met de zorgplicht van het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu? Hij wil eveneens vernemen hoe de minister staat tegenover het voorstel om de aansprakelijkheidsregeling uit te breiden tot andere waardevolle natuurgebieden.

Mevrouw *Tinne Rombouts* dankt de Vlaamse Regering voor het omzetten van de Europese richtlijn zoals bepaald in het Vlaamse regeerakkoord. Ze benadrukt dat de richtlijn tijdig, correct en zonder goldplating is omgezet. Er is een uitzondering gemaakt voor bodemschade omdat niemand het

krachtige Vlaamse bodembeleid over boord wou gooien.

De hoofdlijnen van het ontwerp van decreet zijn volgens mevrouw Rombouts logisch, coherent en transparant. Het ontwerp van decreet streeft in de eerste plaats naar preventie. Indien herstel nodig is, volgt het ontwerp van decreet het principe dat de vervuiler betaalt.

CD&V staat achter deze eenvoudige maar terechte basisprincipes en is verheugd dat dit ontwerp van decreet de belanghebbenden rechtszekerheid biedt. Die rechtszekerheid wordt geboden door het ontwerp van decreet te laten ingaan vanaf 30 april 2007. Dat sluit historische milieuschade uit. Daarnaast voorziet het ontwerp van decreet in voldoende verweermiddelen en creëert het mogelijkheden als ‘permit defence’ en ‘state of the art defence’. Er wordt rekening gehouden met de milieuvergunning en de overeenkomstige stand van de wetenschappelijke en technologische kennis. Innovatie blijft mogelijk.

CD&V staat achter de opening gemaakt voor het belanghebbende publiek, maar waarschuwt voor een cultuur van verklikking. Tevens moet de administratie berekend zijn op dergelijke openheid. Mevrouw Rombouts vraagt aandacht voor de financiële zekerheden nodig voor een correcte uitvoering van de herstelmaatregelen.

De heer *Bart Martens* zegt dat de hoorzitting waardevolle opmerkingen heeft opgeleverd. De juristen Jan Bouckaert en Peter De Smedt hebben op een aantal gemiste kansen en tekortkomingen gewezen: het toepassingsgebied, de definitie van exploitant, de afstemming met het Bodemdecreet (decreet van 27 oktober 2006 betreffende de bodemsanering en bodembescherming) en de omzetting van het hoofdstuk Bodem uit de Milieuschaderichtlijn.

Door een te nauwe omzetting van de Europese richtlijn heeft de Vlaamse Regering volgens de heer Martens kansen gemist inzake de organisatie van het beroep. De rechten van partijen die in beroep willen gaan, zijn onvoldoende gegarandeerd. De heer De Smedt stelde tijdens de hoorzitting voor de informatieplicht uit te breiden tot derden-belanghebbenden, die de kans moeten krijgen een verzoek tot preventieve maatregelen in te dienen. De spreker vraagt minister Crevits een amendement in te dienen om dit recht te zetten.

Inzake financiële zekerheden sluit het ontwerp nauw aan bij de Europese richtlijn, maar de overheid mist de kans om herstelkosten te verhalen op de veroorzakers. De heer Martens vraagt dat ook een amendement wordt ingediend om dat te verhelpen. Het lid merkt op dat de houding van zijn fractie afhankelijk

is van dat amendement.

De heer *Frans Wymeersch* merkt verschillen tussen dit ontwerp van decreet en het Mestdecreet (decreet van 22 december 2006 houdende de bescherming van water tegen de verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen), dat als voorstel van decreet werd ingediend. Als gevolg daarvan lijkt de eensgezindheid in de meerderheid over het ontwerp van decreet kleiner. Hij gaat deels akkoord met de kritiek van de heer Martens en verklaart zich bereid de door de heer Martens gevraagde amendementen goed te keuren.

Mevrouw *Marleen Van den Eynde* is tevreden dat het ontwerp van decreet uitgaat van het principe dat de vervuiler betaalt. Ze prijst ook de beslissing om in dit ontwerp van decreet niet verder te gaan dan in de Europese richtlijn. Vlaams Belang is het eens met de opmerking van Voka en de Boerenbond over de collectivisatie van de schuld en hoopt dat de meerderheid een amendement indient om tegemoet te komen aan deze opmerkingen.

Vlaams Belang is het wel eens met de bepalingen betreffende de verweermiddelen in het ontwerp van decreet.

De heer *Patrick Lachaert* meent dat de kritische opmerkingen, ook van leden van de meerderheid, het gevolg zijn van de hoorzittingen, waarin talrijke meningen en ideeën naar voren werden geschoven. Het is aan de commissie om te bepalen met welke argumenten rekening wordt gehouden.

De heer Lachaert vindt dit ontwerp van decreet een correcte omzetting van de Europese richtlijn. Hij noemt het uitgangspunt dat de vervuiler betaalt, een logisch principe. Hij verwacht een aantal amendementen, gebaseerd op de opmerkingen gemaakt tijdens de hoorzitting.

De heer *Jan Peumans* stelt dat dit ontwerp van Milieuschadedecreet, dat gelijktijdig met het ontwerp van Milieuhandhavingsdecreet wordt besproken, erg complex is en moeilijk hanteerbaar voor de lokale besturen. Voor de lokale besturen, die over beperkte middelen beschikken, is een dergelijk complex decreet moeilijk te handhaven.

3. Antwoord van de minister

Minister *Hilde Crevits* gaat eerst in op de algemene opmerkingen gemaakt tijdens de algemene bespreking en de hoorzittingen en bespreekt vervolgens de opmerkingen op het ontwerp van Milieuschadedecreet punt per punt. De minister rondt haar antwoord af met de verhouding tussen het ont-

werp van Milieuschadedecreet, het Bodemdecreet en het Milieuhandhavingsdecreet.

3.1. Antwoord op algemene opmerkingen

Minister Crevits gaat in op de opmerking dat de omzetting van de richtlijn Milieuschade (2004/35/EG) een aantal gebreken vertoont en dat de bevoegdheidsdelegatie aan de Vlaamse Regering te ruim geformuleerd is. Het ontwerp van Milieuschadedecreet sluit nauw aan bij de bepalingen van de richtlijn Milieuschade. Aan het opstellen van het ontwerp van decreet gingen een impactstudie en verschillende consultaties met de belanghebbenden vooraf. Deze implementatieoefening gebeurde in nauw contact met andere lidstaten en de Europese Commissie. De genomen beleidskeuzes zijn weloverwogen en in overeenstemming met het regeerakkoord.

Als gevolg van de hoorzittingen en het daarmee samengaande voortschrijdende inzicht, is de minister tot het besef gekomen dat op een aantal punten amendementen nodig zijn. Algemeen is het noodzakelijk de bevoegdheidsdelegaties aan de Vlaamse Regering duidelijker en minder dwingend te omschrijven. Hiermee wordt volledig tegemoetgekomen aan het advies van de Raad van State.

Op de volgende punten zijn wijzigingen, of eerder aanvullingen, nodig: (1) de procedure voor het kostenverhaal door de bevoegde instantie en het decreet voorzien in de mogelijkheid een algemeen voorrecht of een wettelijke hypotheek op de goederen van de exploitant te leggen, (2) het uitwerken van de passende maatregelen om de exploitant in staat te stellen de gemaakte kosten terugbetaald te krijgen en (3) het opnemen van een regeling inzake de beroepsprocedure. Daarnaast stelt de minister dat nog een reeks kleine en technische amendementen noodzakelijk is.

Tijdens de hoorzitting merkte de Miniraad op dat de keuze om geen 'goldplating' te doen onvoldoende onderbouwd is. De minister verwijst in haar antwoord naar het Vlaamse regeerakkoord. Volgens het Vlaamse regeerakkoord is het een kernopdracht van de overheid te zorgen voor goede en toepasbare milieuregelgeving om te komen tot een stabiel milieubeleid met vereenvoudigde regels en procedures, geflankeerd door een efficiënt en effectief handhavingsbeleid. Europese en internationale afspraken moeten hierbij tijdig en correct worden nageleefd.

Bij het nakomen van deze afspraken gaat men in beginsel niet verder dan wat vereist is. De minister citeert uit het Vlaamse regeerakkoord: "Enkel wanneer er een brede maatschappelijke consensus is of een duidelijk toegevoegde waarde is op het vlak van

voedselveiligheid, verkeersveiligheid of volksgezondheid, of voor het opbouwen van een technologische voorsprong die leidt tot een hogere eco-efficiëntie, kunnen we bij de omzetting van de Europese richtlijnen verder en/of vlugger gaan dan wat in deze voorzien is als verplichting. Dit alles realiseren we steeds zonder nodeloze administratieve belasting en rekening houdend met de concurrentiekracht van onze ondernemingen.”

In dit opzicht gebeurde de omzetting van de richtlijn Milieuschade volledig getrouw aan de filosofie van het Vlaamse regeerakkoord. De draagwijdte en de keuze voor bepaalde beleidsopties worden ruimschoots uitgewerkt in de memorie van toelichting. Het feit dat de maatschappelijke partners in de adviesraden er niet in slagen om tot een gemeenschappelijk advies te komen, duidt er volgens de minister ook op dat er geen draagvlak bestaat om verder te gaan dan wat Europa vereist.

De heer Peumans wees er tijdens de algemene bespreking op dat het ontwerp van Milieuschadedecreet onbegrijpelijk is voor lagere overheden. De minister antwoordt dat het ontwerp van decreet nieuw en behoorlijk complex is, ook al is het op een transparante manier tot stand gekomen. Dat heeft ermee te maken dat de richtlijn Milieuschade veel politieke compromistekst bevat en in sommige opzichten een nogal hybride regeling is. Net zoals in een aantal andere landen het geval is, zal de minister in samenwerking met vertegenwoordigers van de lagere overheden een leidraad of een begeleidend document opstellen om de praktische kennis over en de toepassing van het Milieuschadedecreet te bevorderen.

Het ontwerp van decreet werd aangepast aan de opmerkingen van de Raad van State. De woorden “in de handel brengen” zijn geschrapt in punt 11 van bijlage IV, die aan het DABM wordt toegevoegd door artikel 4, waardoor er niet langer sprake is van een bevoegdheidsoverschrijding inzake het in handel brengen van genetisch gemodificeerde organismen.

De jurist Jan Bouckaert, die deelnam aan de hoorzittingen, en de heer Patrick Lachaert, commissievoorzitter, merkten reeds op dat een samenwerkingsakkoord nodig is.

De samenwerking met de andere gewesten, de federale overheid en andere lidstaten is geregeld in artikel 15.10.1 van het ontwerp van Milieuschadedecreet. Volgens minister Crevits belet niets dat de gewesten en de federale overheid in een later stadium ter verdere uitvoering van artikel 15 van de richtlijn Milieuschade op grond van artikel 92bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 een samenwerkingsakkoord afsluiten. Dit akkoord kan het moge-

lijk maken om op nader te bepalen domeinen op een preciezer wijze de concrete samenwerking tussen de betrokken overheden te bepalen. Op een recent coördinatieoverleg gaven zowel de federale overheid als het Waalse en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest te kennen een analoge clausule te zullen opnemen in hun respectieve omzettingsregeling. Aan de volgende Interministeriële Conferentie Leefmilieu uitgebreid met Justitie en Binnenlandse Zaken zal hierover een beslissing worden gevraagd.

Het onderhandelen van een allesomvattend samenwerkingsakkoord zoals het Seveso-samenwerkingsakkoord is volgens de minister niet aangewezen omdat dit te veel tijd in beslag neemt. Er zijn aangelegenheden waar de federale en gewestelijke bevoegdheden nauw met elkaar verstrengeld zijn, maar een groot deel van de materie is duidelijk Vlaamse bevoegdheid.

De minister is van oordeel dat een Vlaams-Waals schadegeval niet fundamenteel verschillend is van bijvoorbeeld een Vlaams-Nederlands milieuschadegeval. In beide gevallen moeten er afspraken zijn over communicatie en samenwerking.

De heren Martens en Daems vroegen hoe het ontwerp van decreet zich verhoudt tot de zorgplicht van artikel 14 van het decreet van 21 oktober 1997 houdende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu. Artikel 14 van het decreet houdende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu bevat volgens minister Crevits een ruim geformuleerde zorgplichtbepaling die aan iedereen, zowel professionelen als particulieren, die handelingen verricht of hiertoe de opdracht verleent en die weet of redelijkerwijze kan vermoeden dat de natuurelementen daardoor kunnen worden vernietigd of ernstig geschaad, een zelfstandige preventieplicht oplegt.

Het ruime toepassingsgebied van artikel 14 roept volgens de minister wel vragen op over de relatie tussen de zorgplicht en andere bepalingen. Wat betreffende de verhouding met het Milieuschadedecreet wordt gezegd, geldt mutatis mutandis ook voor andere zorgplichten zoals die in artikel 22 van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning en artikel 13 van het decreet van 2 juli 1981 betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen.

In de eerste plaats geldt het ontwerp van Milieuschadedecreet onverminderd strengere bepalingen met betrekking tot beroepsactiviteiten die onder het toepassingsgebied van het Milieuschadedecreet vallen (artikel 15.1.3). Wie voor twee preventie- of herstel-plichten staat, moet de strengste van de twee toepassen. Elementen die niet geregeld zijn door de zorgplichtbepaling, zoals de verzoeken om maatregelen

en de verweermiddelen, worden verwezen naar het Milieuschadedecreet.

3.2. Punctuele opmerkingen

De minister gaat verder in op een aantal punctuele opmerkingen die werden gemaakt tijdens de hoorzittingen en de algemene bespreking.

Biodiversiteit

Volgens de heer Daems is ‘biodiversiteit’ te beperkt omschreven. Hij vroeg waarom enkel de Natura 2000-gebieden in aanmerking komen. Minister Crevits antwoordt dat het ontwerp van Milieuschadedecreet van toepassing is op beschermde soorten, de habitats van deze soorten en de natuurlijke habitats.

De beschermde soorten zijn:

- de vogelsoorten genoemd in bijlage IV van het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu;
- de niet in bijlage IV van het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu genoemde en geregeld voorkomende trekvogelsoorten (artikel 4, tweede lid, van de EG-richtlijn inzake de vogelstand 79/409/EEG, 2 april 1979);
- de dier- en plantsoorten genoemd in bijlage II van het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu; en
- de dier- en plantsoorten genoemd in bijlage III van het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu.

De habitats zijn:

- de habitats van de vogelsoorten genoemd in bijlage IV van het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu;
- de habitats van de niet in bijlage IV van het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu genoemde en geregeld voorkomende trekvogelsoorten;
- de habitats van de dier- en plantsoorten genoemd in bijlage II van decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu;
- de habitats van bijlage I van het decreet betref-

fende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu; en

- de voortplantings- en rustplaatsen van de soorten van bijlage III van het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu.

De richtlijn Milieuschade maakt nergens melding van het Natura 2000-netwerk, noch van de speciale beschermingzones. De bescherming geldt dus niet gebiedsgericht, maar is veel ruimer. Om die reden zijn de bepalingen in een eerste fase beperkt tot de Europese omschrijving van ‘beschermde soorten en natuurlijke habitats’.

Overeenkomstig artikel 15.1.1, 7°, c), wordt aan de Vlaamse Regering de mogelijkheid geboden om, op advies van de bevoegde instantie, de soorten en de habitats die niet voorkomen in de bijlagen I tot IV van het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu onder het toepassingsgebied van het Milieuschadedecreet onder te brengen. Dat veronderstelt in elk geval een aanduiding in overeenstemming met de doeleinden van het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu. In functie van deze bepalingen en met het oog op de uitvoering van de engagementen inzake soortenbeleid in het Milieubeleidsplan en de beleidsnota Leefmilieu, wil minister Crevits binnen het jaar na de inwerkingtreding van dit decreet een wetenschappelijk onderbouwd voorstel ter zake aan de Vlaamse Regering voorleggen.

Exploitant

Tijdens de hoorzitting werd de opmerking gemaakt dat de definitie van exploitant onvoldoende duidelijk is. Ook wat met “doorslaggevende economische zeggenschap over het technisch functioneren” wordt bedoeld, zou onvoldoende duidelijk zijn.

De exploitant is de persoon die een beroepsactiviteit, al dan niet vermeld in de bijlage IV, verricht of regelt. Deze persoon kan zowel een natuurlijke persoon zijn als een rechtspersoon. De exploitant oefent een zekere controle uit over de beroepsactiviteit. De exploitant heeft het risico doen ontstaan en geniet het economische voordeel ervan. Hij heeft kennis van de gebruikte procédés en kan de mogelijke risico’s inschatten.

Wat het criterium van de doorslaggevende economische zeggenschap over het technisch functioneren betreft, is de mate van zeggenschap over de activiteit beslissend, niet de mate van zeggenschap over de persoon die feitelijk uitvoerder is. De opname van dit criterium laat de vennootschapsrechtelijke verhoudingen ongemoeid. Een vergelijkbare bepaling treft men ook aan in de IPPC-richtlijn 96/61/EG

(Integrated Pollution Prevention and Control of geïntegreerde preventie en bestrijding van vervuiling). Een dergelijke aanpak sluit het best aan bij de economische realiteit. Ook het Waalse ontwerp van decreet en de Nederlandse wet hanteren een soortgelijke omschrijving.

Werking in de tijd en gemengde schadegevallen

De vraag werd gesteld hoe het Milieuschadedecreet in de tijd zal werken en of het van toepassing is op gemengde schadegevallen. De titel Milieuschade is in de eerste plaats niet van toepassing op schade veroorzaakt door een emissie, een gebeurtenis of een incident dat heeft plaatsgevonden voor 30 april 2007.

In de tweede plaats is de titel Milieuschade niet van toepassing op schade, veroorzaakt door een emissie, een gebeurtenis of een incident die/dat heeft plaatsgevonden op of na 30 april 2007, indien de schade het gevolg is van een specifieke activiteit die heeft plaatsgevonden en beëindigd is voor die datum. Voor de toepassing van de titel Milieuschade moet niet alleen het schadeveroorzakende feit op zich (de emissie, gebeurtenis of incident) na of op 30 april 2007 plaatsvinden, maar ook de specifieke activiteit die hieraan ten grondslag ligt.

Tot slot is de richtlijn Milieuschade niet van toepassing op schade indien het meer dan dertig jaar geleden is dat de emissie, de gebeurtenis of het incident die/dat tot schade heeft geleid, heeft plaatsgevonden.

Uit deze bepalingen kan men afleiden dat de gemengde schadegevallen, gevallen waarin schade wordt veroorzaakt door de emissies van een activiteit die voor de inwerkingtreding is opgestart en ook na de inwerkingtreding voortduurt, en waarbij het onduidelijk is wanneer de schade precies is veroorzaakt, onder het toepassingsgebied van de regeling vallen. De concrete afhandeling van dergelijke gemengde schadegevallen lijkt echter in hoofdzaak een bewijskwestie te zijn, waardoor de minister twijfelt aan het nut van een amendement.

Informatieverplichtingen

Onder meer de heer Martens vroeg naar verdere invulling van de plicht tot kennisgeving van de exploitant. De minister geeft toe dat de informatieverplichtingen van de exploitant vrij vaag zijn omschreven. Volgens artikel 5, tweede lid, en artikel 6, eerste lid, van de richtlijn Milieuschade moet de exploitant de bevoegde instantie over alle relevante aspecten informeren. Het lijkt dan ook wenselijk dat aan de informatieverplichting meer inhoudelijke oriëntatie wordt gegeven, zodat de exploitant vooraf weet welke gegevens hij ten minste moet overmaken aan de bevoegde instantie en welke procedure hij desgeval-

lend moet volgen, dit naar analogie van artikel 22 van het Seveso-samenwerkingsakkoord. Ook dat draagt bij tot de rechtszekerheid en de efficiëntie van de te nemen preventieve acties en herstelacties. De uitvoeringsbepalingen van artikelen 15.2.4 en 15.3.12 kunnen dan ook in die zin worden gespecificeerd. Aldus wordt ook aan het advies van de Raad van State tegemoetgekomen, waarin wordt gesteld dat deze bepaling te algemeen is verwoord.

Om die reden kan de minister ermee instemmen de artikelen 15.2.4. en 15.3.12 aan te passen en de Vlaamse Regering de bevoegdheid te geven nadere regels vast te stellen “aangaande de inhoud en de procedure van de informatieplicht van de exploitant.” Het is in elk geval de bedoeling dat deze kennisgevingsplicht wordt afgestemd op bestaande meldingsplichten uit het VLAREM (Vlaams reglement op de milieuvergunningen).

Hoofdelijke aansprakelijkheid

Vervolgens gaat de minister in op de vraag waarom het ontwerp van Milieuschadedecreet kiest voor hoofdelijke aansprakelijkheid. De richtlijn Milieuschade stelt uitdrukkelijk dat zij “nationale bepalingen betreffende de toerekening van de kosten in door meer partijen veroorzaakte schadegevallen onverlet laat.”

Het ontwerp van Milieuschadedecreet opteert, net zoals de meeste wetgevingsinitiatieven in andere lidstaten, voor een hoofdelijke financiële verantwoordelijkheid. Deze keuze beantwoordt aan het Belgische gemeen recht (Burgerlijk Wetboek, productaansprakelijkheid, Bodemdecreet enzovoort), dat de proportionele aansprakelijkheid niet kent. Een dergelijk systeem van proportionele aansprakelijkheid zou het volgens de minister trouwens zeer moeilijk maken om uit te maken wie voor wat moet instaan.

Het is bovendien aan de bevoegde instantie om met een voldoende graad van waarschijnlijkheid aanneemelijk te maken dat één en dezelfde schade door de handelingen of nalatigheid van meerdere exploitanten werd veroorzaakt. Niets belet de hoofdelijke financieel verantwoordelijke exploitant overigens om op zijn beurt regres uit te oefenen tegen de andere exploitanten die tot de schade hebben bijgedragen.

Passende maatregelen

Vanuit verschillende hoeken werd gevraagd hoe vorm zal worden gegeven aan de ‘passende maatregelen’ om de exploitant in staat te stellen de gemaakte kosten terugbetaald te krijgen. Om hier aan tegemoet te komen werd een amendement uitgewerkt dat samengevat op het volgende neerkomt: de exploitant

die ten onrechte de maatregelen heeft genomen, maar meent een beroep te kunnen doen op één van de verweermiddelen, betekent zijn gemotiveerd standpunt bij de bevoegde instantie. Indien de bevoegde instantie oordeelt dat het verzoek tot terugbetaling gegrond is, neemt zij binnen de perken van de daartoe voorziene kredieten op het Minafonds (Fonds voor preventie en sanering inzake leefmilieu en natuurbehoud) de nodige maatregelen.

In het geval van een ‘derdeschadeveroorzaker’ moet wel eerst de derde worden aangesproken vooraleer het Minafonds kan worden aangesproken. Dat is bijvoorbeeld het geval wanneer geen verhaal mogelijk is omdat de derde niet geïdentificeerd kan worden of insolvent is.

Definitie derdeschadeveroorzaker

Tijdens de bespreking werd opgemerkt dat er behoefte is aan een definitie van wie beschouwd wordt als derde bij het veroorzaken van milieuschade. Een exploitant is niet verplicht de kosten van de overeenkomstig deze titel genomen maatregelen te dragen, indien hij kan bewijzen dat de milieuschade of de onmiddellijke dreiging dat dergelijke schade ontstaat, veroorzaakt is door een derde (een vandaal, een terrorist, een derde-exploitant), ondanks het feit dat passende veiligheidsmaatregelen waren getroffen. Aangezien het niet vereist is dat de handeling van de derde gesteld werd met de bedoeling schade te veroorzaken, is het raadzaam het begrip ‘derde’ nauwer te omschrijven en vertegenwoordigers, aangestelden of uitvoeringsagenten van de exploitant uit te sluiten.

Maatregelen in preventiefase

Zowel commissielid Bart Martens als jurist Peter De Smedt, die deelnam aan de hoorzittingen, vroegen om ook maatregelen mogelijk te maken in de preventiefase. Volgens de minister belet niets natuurlijke personen en rechtspersonen die milieuschade dreigen te lijden en dus een persoonlijk belang hebben de bevoegde instantie om maatregelen te verzoeken (artikel 15.6.1, 1°). Het ontwerp van decreet maakt enkel gebruik van de mogelijkheid van artikel 12, vijfde lid, van de richtlijn Milieuschade om het eerste en vierde lid van artikel 12 van de richtlijn niet toe te passen op gevallen van onmiddellijke dreiging van schade. Dat betekent dat in geval van een onmiddellijke dreiging van milieuschade de bevoegde instantie niet langer verplicht is om overeenkomstig artikel 15.6.3 zo spoedig mogelijk gemotiveerd te antwoorden op het verzoek om maatregelen.

De reden voor het uitsluiten van een verzoeksrecht is dat procedurele obstakels een flexibel optreden in

situaties van onmiddellijke dreiging in de weg dreigen te staan. Ook wenst de minister niet te verzanden in een cultuur van verklikking. In deze context kan ook melding worden gemaakt van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 oktober 2005 betreffende de verspreiding van milieu-informatie, dat een communicatieplicht inhoudt voor milieu-instanties bij onmiddellijke dreiging voor de menselijke gezondheid of het leefmilieu.

Ofwel wordt de onmiddellijke dreiging afgewend, ofwel materialiseert de onmiddellijke dreiging zich tot schade en dan kan het belanghebbende publiek een verzoek om maatregelen tot de overheid richten. Tot slot kan worden opgemerkt dat het belanghebbende publiek kan terugvallen op de wet van 12 januari 1993 op de milieustakingsvordering of het afgeleide recht van het verdrag van Aarhus van 25 juni 1998 betreffende toegang tot informatie en inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden.

Beroepsprocedures

De minister noemt de opmerking van de heer Martens over de noodzaak aan beroepsprocedures terecht. Het is dan ook aangewezen artikel 15.7.1 te vervangen door een meer uitgewerkte regeling die de nodige rechtsbescherming waarborgt. De minister denkt aan een amendement dat geïnspireerd is op de beroepsprocedures uit het Bodemdecreet en het Milieuvergunningendecreet.

Kostenverhaal

Zowel de heer Martens als de heer Lachaert vroegen een doeltreffende procedure uit te werken voor het kostenverhaal door de bevoegde instantie. Om het ontwerp van Milieuschadedecreet volledig te operationaliseren, stelt de minister voor de onderafdeling Kostenverhaal grondig te herwerken.

Een nieuw artikel 15.8.12 zou duidelijk bepalen dat het Vlaamse Gewest de kosten van de genomen maatregelen int en invordert ten voordele van het Minafonds. Omwille van de efficiëntie van het kostenverhaal houdt artikel 15.8.13 een regeling in van het administratiefrechtelijke dwangbevel, die sterk is geïnspireerd op artikel 16.5.2, §§1 en 2, van het ontwerp van Milieuhandavingsdecreet (*Parl. St. VI. Parl. 2006-07, nr. 1249/1*).

Artikel 15.8.13 behoudt de op artikel 8, tweede lid, van de richtlijn Milieuschade gebaseerde eerste alinea. De bevoegdheidsdelegatie aan de Vlaamse Regering kan worden geschrapt en geherformuleerd in artikel 15.8.17. Daarbij zou de Vlaamse Regering ook de mogelijkheid krijgen om verdere regels te bepalen voor het begroten van de kosten: kostenver-

slagen voor ingezette middelen, forfaitaire berekening van onrechtstreekse kosten enzovoort.

Belangrijk is dat de verdere alinea's van artikel 15.8.14 het Vlaamse Gewest zouden moeten toelaten een algemeen voorrecht en een wettelijke hypotheek te nemen op de goederen van de exploitant. Om voldoende uitvoering te geven aan de verplichting van de richtlijn Milieuschade was hier een verder wettelijk ingrijpen noodzakelijk. Deze bepaling is volgens de minister sterk geïnspireerd op de regeling uit artikel 16.5.2, §3, van het ontwerp van Milieuhandhavingsdecreet.

De Vlaamse Regering zal ook andere vormen van financiële zekerheid kunnen aanvaarden, zoals een onherroepelijke bankgarantie, een borgsom bij de Deposito- en Consignatiekas, een erkenning door een verzekeringsonderneming enzovoort.

Financiële zekerheid

Er waren ook enkele opmerkingen over de regeling van de financiële zekerheid. Artikel 15.9.1 van het voorliggende ontwerp van decreet herneemt artikel 14, eerste lid, van de richtlijn Milieuschade. Het artikel vraagt de Vlaamse Regering maatregelen te treffen om "de geëigende economische en financiële actoren aan te moedigen financiële zekerheidsinstrumenten en -markten te ontwikkelen, met inbegrip van financiële mechanismen voor gevallen van insolventie, opdat de exploitanten gebruik kunnen maken van financiële garanties om hun verantwoordelijkheden krachtens deze titel na te komen." De richtlijn Milieuschade voert volgens de minister geen verplichte financiële zekerheid in, maar rekent erop dat de financiële markten op termijn aangepaste producten zullen aanbieden. Uiteindelijk komt het aan de exploitant zelf toe om een beslissing te nemen over het aanschaffen van financiële zekerheid. Dat staat echter los van het feit dat de bevoegde instantie in het kader van de procedure van kostenverhaal van de exploitant kan eisen een financiële zekerheid te stellen. Dat zijn twee verschillende zaken die duidelijk van elkaar moeten worden onderscheiden.

Om hieraan uitvoering te geven, werd in het Vlaamse Gewest op regelmatige basis overleg gepleegd met de banken en de verzekeraars over de haalbaarheid en de opportuniteit van dergelijke instrumenten van financiële zekerheid voor de kosten van milieuschade. Een eerste algemene vergadering van deze contactgroep vond plaats in april 2007. Er werd onder meer nagegaan in welke mate milieurisico's al gedekt worden door de bestaande polissen burgerlijke aansprakelijkheid en brand. In zoverre er geen dekking bestaat voor bepaalde financiële risico's van milieuschade, zal er gezocht worden naar manieren en geschikte instrumenten om voor deze risico's

oplossingen uit te werken. In het bijzonder zal hierbij aandacht worden besteed aan financiële mechanismen voor gevallen van insolventie. Ook bleek het van groot belang op systematische wijze statistische informatie over milieuschadegevallen te verzamelen.

De Vlaamse overheid participeert momenteel actief aan de totstandkoming van het verslag van de Europese Commissie over de beschikbaarheid tegen redelijke kosten van instrumenten van financiële zekerheid voor milieugevaarlijke activiteiten. Dit verslag zal volgende elementen bevatten: een geleidelijke aanpak, een plafond voor financiële garanties en de uitsluiting van activiteiten met een laag risico. De commissie kan desgevallend voorstellen doen tot invoering van een systeem van geharmoniseerde verplichte financiële zekerheid.

De minister ziet weinig redenen om op dit rapport vooruit te lopen, al stelt artikel 15.11.1 dat het evaluatierapport voldoende aandacht zal besteden aan de genomen maatregelen ter bevordering van het gebruik van financiële zekerheid. Er dient bovendien rekening mee te worden gehouden dat overeenkomstig de bijzondere wet alleen de federale overheid bevoegd is voor het bank- en verzekeringsrecht.

Net zoals het geval is in het Vlaamse Gewest, verkiezen de meeste lidstaten om de ontwikkelingen op Europees niveau af te wachten en geen verplichting tot financiële zekerheid op te leggen. Zweden zal enkel de bestaande systemen van verplichte financiële zekerheid handhaven. De nieuwe Spaanse wet mandateert de voor leefmilieu bevoegde minister om in 2010 voor bepaalde activiteiten, opgenomen in bijlage IV, financiële zekerheid verplicht te stellen. Het bedrag van de financiële zekerheid is afhankelijk van de categorie waarin het risico van de activiteit wordt ondergebracht. Duitsland heeft geen intentie om financiële zekerheid verplicht te maken; er is de machtiging van de Duitse Bondsregering om dekkingvoorzorgen in te voeren. Aangezien het slechts aanmoedigingen betreft, werd artikel 14 van de richtlijn Milieuschade in Nederland niet omgezet.

Inwerkingtreding

Betreffende de datum van de inwerkingtreding, verwijst de minister naar de rechtspraak van het Europese Hof van Justitie over de werking in de tijd van richtlijn 85/337/EEG inzake milieueffectbeoordeling van bepaalde projecten. In de zaken Bayer Naturschutz en Grosskotzer beriep het Hof zich op de rechtszekerheid en de nuttige werking van de richtlijn om een inwerkingtreding na de omzettingsdatum als een verdragsschending te beschouwen.

Door te opteren voor een inwerkingtreding op 30 april 2007 worden complexe overgangsproblemen

vermeden en wordt post factum voldaan aan de verplichtingen van de richtlijn Milieuschade.

3.3. Relatie met het Bodemdecreet en het Milieuhandhavingsdecreet

Afsluitend gaat de minister in op de relatie tussen het ontwerp van decreet en het Bodemdecreet enerzijds en het ontwerp van Milieuhandhavingsdecreet anderzijds.

De relatie met het Bodemdecreet

Het exploitantenbegrip uit het ontwerp van Milieuschadedecreet neemt de definitie uit de richtlijn Milieuschade over. De omschrijving van exploitant in het ontwerp van decreet is breed en omvat zowel de exploitant, de gebruiker en de eigenaar in de zin van het Bodemdecreet. De richtlijn Milieuschade laat bovendien toe dat lidstaten 'verdere verantwoordelijke partijen' aanduiden.

Het voorliggende ontwerp van decreet houdt rekening met de hypothese dat de exploitant op wie de verplichting rust om de nodige preventieve en herstelmaatregelen te nemen, niet overstemt met de schadeveroorzaker. Het basisprincipe waarop de richtlijn Milieuschade is gebaseerd, is het vervuiler-betaalt-beginsel maar niet noodzakelijk het vervuiler-saneert-beginsel. De aanduiding van deze 'plichtige exploitant' gebeurt het best in overeenstemming met bestaande regelgeving.

Het is de bevoegde instantie die de exploitant die de schade of de onmiddellijke dreiging van schade heeft veroorzaakt, aanwijst (artikel 15.8.3). Onverminderd de eventuele toepassing van de verweermiddelen, verhaalt de bevoegde instantie de kosten die zij in samenhang met het nemen van maatregelen op grond van deze titel heeft gemaakt, op de exploitant die de schade of de onmiddellijke dreiging van schade heeft veroorzaakt. Indien de bevoegde instantie tegen redelijke kosten in staat is de exploitant te identificeren, staat zij onder een verplichting de gemaakte kosten op de schadeveroorzakende exploitant te verhalen.

De relatie met het Milieuhandhavingsdecreet

In een eerste fase beoogt het ontwerp van Milieuhandhavingsdecreet, dat bijna gelijktijdig in deze commissie wordt behandeld, de handhaving van de Vlaamse milieuhygiënewetgeving. De richtlijn Milieuschade en het ontwerp van Milieuschadedecreet hebben in de eerste plaats het voorkomen en herstellen van milieuschade tot doel, dit door middel van een kader voor milieuaansprakelijkheid gebaseerd op het beginsel dat de vervuiler betaalt. Het voornaam-

ste voordeel dat volgens de Europese Commissie van de richtlijn mag worden verwacht, is een betere handhaving van de bestaande milieubeschermingsnormen. Een regeling van de milieuaansprakelijkheid moet volgens de minister de handhaving van de bestaande normen versterken en een krachtig afschrikkingmiddel voor niet-naleving vormen.

Vertrekpunt van het Milieuhandhavingsdecreet zijn de milieu-inbreuken en milieumisdrijven, dat zijn gedragingen die in strijd zijn met de voorschriften die worden gehandhaafd en die respectievelijk niet of wel strafrechtelijk worden gestraft. Het uitgangspunt van de richtlijn Milieuschade is daarentegen niet een juridische inbreuk, maar een feitelijke situatie, namelijk milieuschade of de onmiddellijke dreiging van milieuschade. Waar het decreet Milieuhandhaving zich richt op het wederrechtelijk karakter van de handelingen of gedragingen van personen, heeft de richtlijn Milieuschade betrekking op meetbare ongunstige veranderingen in bepaalde natuurlijke rijkdommen of de functies die zij vervullen voor zover die schade veroorzaakt is door een exploitant van een (milieugevaarlijke) beroepsactiviteit. Het regime van het ontwerp van Milieuschadedecreet is niet inbreukgerelateerd, maar afhankelijk van het bestaan van schade.

Het spreekt voor zich dat een eventuele gelijktijdige toepassing van het Milieuschadedecreet en het Milieuhandhavingsdecreet tot de nodige afstemming tussen de bevoegde entiteiten zal leiden.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Op 8 november 2007 houdt de commissie de artikelsgewijze bespreking over het ontwerp van decreet. De ingediende amendementen zijn opgenomen in *Parl. St.* VI. Parl. 2006-07, nr. 1252/3.

Artikel 1

Dit artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 2

Dit artikel voegt in het decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid een titel XV Milieuschade in, bestaande uit de artikelen 15.1.1 tot en met 15.11.1.

Artikel 15.1.1

Amendement nr. 1 van de heer Patrick Lachaert, mevrouw Joke Schauvliege en de heren Bart

Martens, Jan Peumans, Jos Bex en Karlos Callens strekt ertoe in de voorgestelde tekst van artikel 15.1.1, 6°, de woorden “artikel 36ter, §3, vierde en vijfde lid” te vervangen door de woorden “artikel 36ter, §§3, 4 en 5”.

Mevrouw *Joke Schauvliege* wijst erop dat de bewuste verwijzing wordt uitgebreid. Het is het geheel van de §§3, 4 en 5 van artikel 36ter van het decreet Natuurbehoud dat de omzetting vormt van het derde en vierde lid van artikel 6 van de Habitatrichtlijn. Door de uitzondering enkel te laten slaan op het vierde en vijfde lid, heeft die uitzondering weinig zin. Dat vierde en vijfde lid betreft namelijk enkel de verplichting tot het maken van een passende beoordeling voor plannen of projecten die mogelijk betekenisvolle effecten zouden kunnen hebben op een speciale beschermingszone. De belangrijkste bepalingen zitten in de §§4 en 5. In §4 wordt opgelegd dat een overheid slechts toestemming kan geven voor zover een activiteit of een plan of programma geen betekenisvolle aantasting kan veroorzaken van de natuurlijke kenmerken van een speciale beschermingszone. In §5 wordt nog een stap verder gegaan: onder welbepaalde strikte voorwaarden kan ook voor activiteiten of een plan of programma die wel een dergelijke aantasting kunnen veroorzaken, toelating worden gegeven.

Amendement nr. 2 van de heer Patrick Lachaert, mevrouw Joke Schauvliege en de heren Bart Martens, Jan Peumans, Jos Bex en Karlos Callens strekt ertoe in de voorgestelde tekst in artikel 15.1.1, 30°, na het woord “omvatten”, het woord “ook” in te voegen.

Volgens mevrouw Schauvliege wekt het ontworpen artikel de indruk dat de kosten beperkt zijn tot de in de tweede zin van 30° opgesomde kosten, met name “de ramingskosten van milieuschade of de onmiddellijke dreiging dat dergelijke schade ontstaat en de kosten van alternatieve maatregelen, alsook de juridische en handhavingskosten, de kosten van het vergaren van gegevens en andere algemene kosten, en de kosten in verband met monitoring en toezicht”, terwijl de definitie niet spreekt van de eigenlijke (variabele) kosten voor de preventie-, inperkings- en herstelmaatregelen. De tekst van artikel 2.16 van de richtlijn Milieuschade spreekt overigens van “met inbegrip van”. Voor een goed begrip wordt daarom het woord “ook” toegevoegd.

Artikel 15.2.3

De commissie stemt in met een technische correctie bij artikel 15.2.3,1°. Na de woorden “gevallen waarin zo'n” wordt het woord “een” geschrapt.

Artikel 15.2.4

Amendement nr. 3 van de heer Patrick Lachaert,

mevrouw Joke Schauvliege en de heren Bart Martens, Jan Peumans, Jos Bex en Karlos Callens strekt ertoe aan de voorgestelde tekst van artikel 15.2.4 de woorden “, in het bijzonder aangaande de inhoud en de procedure van de informatieplicht van de exploitant” toe te voegen.

De informatieverplichting van de exploitant is volgens mevrouw Schauvliege erg vaag omschreven. De omschrijving betreft alle relevante aspecten. Het lijkt dan ook wenselijk dat aan de informatieverplichting meer inhoudelijke oriëntatie wordt gegeven, zodat de exploitant vooraf weet welke gegevens hij ten minste moet overmaken aan de bevoegde instantie en welke procedure hij desgevallend moet volgen.

Artikel 15.3.12

Amendement nr. 4 van dezelfde indieners strekt ertoe in de voorgestelde tekst in artikel 15.3.12 na het woord “bijzonder”, de woorden “aangaande de inhoud en de procedure van de informatieplicht van de exploitant en” in te voegen.

Volgens mevrouw Schauvliege is het omwille van de rechtszekerheid ook hier aangewezen aan deze informatieverplichting meer inhoudelijke oriëntatie te geven (aard van de schade, voorgenomen inperkingsmaatregelen of reeds getroffen inperkingsmaatregelen en het resultaat ervan enzovoort). Deze informatieplicht doet geen afbreuk aan verdergaande informatieplichten uit het DABM en VLAREM. De uitvoeringsbepaling van artikel 15.3.12 wordt dan ook in die zin aangevuld dat aan de Vlaamse Regering de mogelijkheid wordt gegeven om die informatieplicht nader uit te werken.

Artikel 15.5.1

Amendement nr. 5 van dezelfde indieners strekt ertoe de voorgestelde tekst van artikel 15.5.1 te vervangen door een nieuwe tekst onderverdeeld in §§1 tot 4.

De voorgestelde tekst is volgens mevrouw Schauvliege geïnspireerd op artikel 51 van het Vlaams Reglement betreffende de Bodembescherming. De exploitant die de maatregelen heeft genomen maar meent een beroep te kunnen doen op een van de verweermiddelen, betekent zijn gemotiveerd standpunt bij de bevoegde instantie. Indien de bevoegde instantie oordeelt dat het verzoek tot terugbetaling gegrond is, neemt zij binnen de perken van de daartoe vrijgemaakte kredieten op het Minafonds de nodige maatregelen. In het geval van een derdeschadeveroorzaker moet eerst de derde worden aangesproken vooraleer het Minafonds kan worden aange-

sproken.

Artikel 15.5.3

Amendement nr. 6 van de heer Erik Matthijs, mevrouw Joke Schauvliege en de heren Bart Martens, Jan Peumans, Jos Bex en Karlos Callens strekt ertoe aan de voorgestelde tekst aan artikel 15.5.3 de woorden “en voor zover de betrokken derde geen rechtsvoorganger, vertegenwoordiger, aangestelde of uitvoeringsagent is van de exploitant” toe te voegen.

Mevrouw Schauvliege benadrukt het belang van een nadere omschrijving van het begrip ‘derde’. Rechtsvoorgangers, vertegenwoordigers, aangestelden of uitvoeringsagenten van de exploitant dienen uitsloten te worden. Deze passage is gebaseerd op bepalingen zoals artikel 9.1.5 van het vroegere voorontwerp van decreet inzake Milieubeleid en Section 107 (b) van de Amerikaanse Superfundregeling.

Wat betreft de uitsluiting van de rechtsvoorganger, wordt aangesloten bij artikel 12, §3, van het Bodemdecreet. Een typisch voorbeeld hierbij is de fusie van twee rechtspersonen door opslorping, waarbij de vennootschap die opgeslorpt werd de milieuschade heeft veroorzaakt.

Het amendement heeft tot doel de bepaling beter te laten stroken met het gemeen Belgisch aansprakelijkheidsrecht. Volgens vaste cassatierechtspraak kunnen alle anderen dan de exploitant of zijn aangestelde, vertegenwoordiger of uitvoeringsagent als derden worden beschouwd. Op grond van artikel 1384, derde lid, van het Burgerlijk Wetboek is de aansteller aansprakelijk voor de schade veroorzaakt door hun aangestelden in de bediening waartoe zij hen gebezigd hebben. Uitvoeringsagenten zijn personen die een contractpartij in haar plaats stelt om haar contractuele verbintenissen geheel of gedeeltelijk uit te laten voeren.

Een exploitant die de rechtsopvolger is van een opgeslorpte of gefuseerde exploitant, wordt geacht samen te vallen met deze exploitant. Deze nauwere omschrijving van het begrip ‘derde’ belet niet dat de exploitant op een andere grondslag optreedt tegen de rechtsvoorganger, aangestelde, vertegenwoordiger of uitvoeringsagent.

Artikel 15.6.3

Amendement nr. 7 van de heer Patrick Lachaert, mevrouw Joke Schauvliege, de heren Bart Martens, Jan Peumans, Jos Bex en Karlos Callens strekt ertoe in de voorgestelde tekst in artikel 15.6.3, na het woord “mogelijk”, de woorden “en in elk geval binnen een termijn van dertig dagen” in te voegen.

Door het invoeren van deze termijn wordt volgens mevrouw Schauvliege meer duidelijkheid verschaft en is de overeenstemming met artikel 16.4.18, §3, van het ontwerp van Milieuhandhavingsdecreet gewaarborgd. De personen die een verzoek om maatregelen hebben ingediend, worden binnen de dertig dagen in kennis gesteld van de gemotiveerde beslissing van de bevoegde instantie.

Artikel 15.6.4

Amendement nr. 8 van dezelfde indieners strekt ertoe in de voorgestelde tekst een artikel 15.6.4 in te voegen met de volgende tekst:

“De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen over de indiening, de behandeling en de kennisgeving van een verzoek om maatregelen.”.

Volgens mevrouw Schauvliege moet deze bepaling samen gelezen worden met artikel 15.8.19. Het is voor de derdebelanghebbende cruciaal te weten vanaf wanneer de beroepstermijn bedoeld in artikel 15.7.1 ingaat. Algemeen moeten derdebelanghebbers zich ervan kunnen vergewissen volgens welke procedure een verzoek om maatregelen wordt behandeld.

Artikel 15.7.1

Amendement nr. 9 van dezelfde indieners strekt ertoe de voorgestelde tekst van artikel 15.7.1 te vervangen door een nieuwe tekst, bestaande uit de §§1 tot 6.

Mevrouw Schauvliege licht toe dat het beroep op straffe van onontvankelijkheid moet worden ingesteld bij ter post aangetekende zending met ontvangstbewijs of bij afgifte tegen ontvangstbewijs bij de Vlaamse Regering binnen de dertig dagen na de dag van ontvangst van de bestreden beslissing (cf. artikel 146 Bodemdecreet). Binnen een termijn van veertien dagen na ontvangst van het beroep, wordt de indiener van het beroep in kennis gesteld over de onontvankelijkheid van het beroep.

Binnen een termijn van negentig dagen na de onontvankelijkheidsverklaring van het beroep, neemt de Vlaamse Regering een beslissing over het beroep na toetsing aan de materieelrechtelijke en procedurele voorschriften van deze titel. Dit administratief beroep strekt zich uit tot een toetsing aan de materieelrechtelijke en procedurele voorschriften van de titel Milieuschade. Dit beroep werkt niet-schorsend.

Als de uitspraak over het ingediende beroep niet gebeurt binnen een termijn van negentig dagen, wordt het beroep geacht verworpen te zijn (cf. artikel 150, §3, Bodemdecreet).

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen betreffende de wijze waarop het beroep moet worden ingediend, bekendgemaakt en behandeld. De voorgestelde bepaling neemt artikel 26, §4, van het Milieuvergunningsdecreet over, maar is facultatief gesteld. De Vlaamse Regering zou onder andere bepalingen kunnen aannemen in verband met de documenten die bij het beroep moeten worden gevoegd.

Artikel 15.8.1

Amendement nr. 10 van dezelfde indieners strekt ertoe de voorgestelde tekst van artikel 15.8.1 te vervangen.

Mevrouw Schauvliege verduidelijkt dat door de vervanging van de tekst van het artikel het ontwerp van decreet beter aansluit op de memorie van toelichting. Binnen het beleidsdomein Leefmilieu wordt nu uitdrukkelijk het departement Leefmilieu, Energie en Natuur als bevoegde instantie aangeduid. De bevoegdheidsdelegatie aan de Vlaamse Regering wordt facultatief gesteld en duidelijker verwoord. De bevoegdheidsdelegatie wordt ook naar achter verplaatst zodat ze betrekking heeft op het volledige artikel. Dat is voor de indieners een belangrijke legistische verduidelijking.

Een derde wijziging in de nieuwe tekst van 15.8.1 houdt in dat nu ook de mogelijkheid bestaat om taken op te dragen of te delegeren aan “overheidsinstanties en derden” en dit niet langer beperkt is tot “een of meer agentschappen binnen het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie”. Zo is het mogelijk dat bepaalde agentschappen een adviesverlenende bevoegdheid krijgen. Deze delegatie of opdrachten zullen verder via uitvoeringsbesluit of samenwerkingsprotocol worden uitgewerkt en dienen aan te sluiten bij de specifieke bevoegdheid van de instantie aan wie gedelegeerd of opgedragen wordt. Deze uitbreiding moet toelaten dat ook de lagere overheden bepaalde taken toebedeeld krijgen.

Artikelen 15.8.11 en 15.8.13

Amendementen nrs. 11 en 13 van dezelfde indieners strekken ertoe de voorgestelde tekst van artikel 15.8.11 onder te brengen als artikel 15.8.19bis en de voorgestelde tekst van artikel 15.8.13 onder te brengen als artikel 15.8.19ter in hoofdstuk VIII, afdeling II, onderafdeling VI ‘Behandeling van verzoeken om maatregelen’.

Volgens mevrouw Schauvliege zijn amendementen nrs. 11 en 13 in feite legistische rechtzettingen. Deze bepalingen regelen taken van de bevoegde instantie met algemene draagwijdte en horen daarom niet thuis in onderafdeling IV over de herstelmaatregelen.

De aanneming van deze amendementen heeft een vernummering van de artikelen 15.8.11 en volgende tot gevolg in de tekst aangenomen in eerste lezing.

Artikel 15.8.12

Amendement nr. 12 van dezelfde indieners strekt ertoe in de voorgestelde tekst aan artikel 15.8.12 een tweede lid toe te voegen, dat luidt als volgt:

“De Vlaamse Regering kan nadere regels over de wijze van kennisgeving bepalen.”.

De bedoeling is volgens mevrouw Schauvliege dat op deze manier voldoende aandacht wordt besteed aan de kennisgevingsprocedure. Gelet op de potentiële brede kring van mogelijke derdebelaagden, moet deze kennisgeving op verschillende manieren gebeuren naargelang de persoon die men wil bereiken.

Artikel 15.8.14 en volgende

Amendement nr. 14 van dezelfde indieners strekt ertoe in hoofdstuk VIII, afdeling II, de onderafdeling V ‘Kostenverhaal’, te vervangen door een nieuwe tekst, bestaande uit de artikelen 15.8.14 tot 15.8.17ter.

Mevrouw Schauvliege licht toe dat onderafdeling V ‘Kostenverhaal’, van afdeling II ‘Taken’, van hoofdstuk VIII ‘Bevoegde instantie’, door dit amendement grondig wordt herwerkt. De voorgestelde tekst moet volgens de indieners voor meer duidelijkheid zorgen.

Het nieuwe artikel 15.8.14 (15.8.12 na de vernummering die voortvloeit uit het aannemen van de voorgaande amendementen) bepaalt duidelijk dat de bevoegde instantie de kosten van de genomen maatregelen int en invordert ten voordele van het Milieufonds. Omwille van de efficiëntie van het kostenverhaal houdt artikel 15.8.15 (15.8.13 na vernummering) een regeling in van het administratiefrechtelijk dwangbevel, die sterk is geïnspireerd op artikel 16.5.2, §§1 en 2, van het ontwerp van Milieuhandhavingsdecreet.

Het bij amendement voorgestelde artikel 15.8.16 (15.8.14 na vernummering) behoudt de op artikel 8, tweede lid, van de richtlijn Milieuschade gebaseerde eerste alinea. De bevoegdheidsdelegatie aan de Vlaamse Regering uit de tweede alinea wordt geschrapt en geherformuleerd in artikel 15.8.17ter (15.8.17 na vernummering). Daarbij krijgt de Vlaamse Regering de mogelijkheid om verdere regels te bepalen voor de kostenbegroting: kostenverslagen voor ingezette middelen, forfaitaire berekening van onrechtstreekse kosten enzovoort.

Belangrijk is dat de verdere bepalingen van artikel 15.8.16 (15.8.14 na vernummering) de bevoegde instantie toelaten een algemeen voorrecht en een wettelijke hypotheek te nemen op de goederen van de exploitant. Om voldoende uitvoering te geven aan de verplichting van de richtlijn Milieuschade was hier een verder wettelijk ingrijpen noodzakelijk. Deze bepaling is sterk geïnspireerd op de regeling uit artikel 16.5.2, §3, van het ontwerp van Milieuhand-havingsdecreet.

Het bij amendement voorgestelde artikel 15.8.17 (15.8.15 na vernummering) geeft de Vlaamse Rege-ring de mogelijkheid om af te zien van het kosten-verhaal wanneer de verhaalskosten groter zijn dan het terug te vorderen bedrag of wanneer niet kan worden vastgesteld wie de exploitant is.

De Vlaamse Regering kan andere vormen van finan-ciële zekerheid aanvaarden, zoals een onherroepelij-ke bankgarantie, een borgsom bij de Deposito- en Consignatiekas, een erkenning door een verzeke-ringsonderneming enzovoort.

Artikel 15.11.1

Amendement nr. 15 van dezelfde indieners strekt ertoe in de voorgestelde tekst aan artikel 15.11.1, tweede lid, een 7° toe te voegen, dat luidt als volgt:

“7° de niet-toepassing van de procedure voor de verzoeken om maatregelen op gevallen van onmiddellijke dreiging van milieuschade.”.

Omdat volgens mevrouw Schauvliege gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid voorzien in artikel 12, vijfde lid, van de richtlijn Milieuschade om de ver-zoekprocedure niet toe te passen op gevallen van onmiddellijke dreiging van milieuschade, is het aan-gewezen om de praktische gevolgen van deze uit-sluiting te evalueren in het tweejaarlijkse rapport over de toepassing van de titel Milieuschade.

De amendementen met de nummers 1 tot 15 worden aangenomen met 8 stemmen bij 1 onthouding.

Het gewijzigde artikel 2 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 1 onthouding.

Artikelen 3 tot 6

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aange-nomen met 8 stemmen bij 1 onthouding.

Tweede lezing

De heer *Frans Wymeersch* wijst op de talrijke wijzi-gingen aan het ontwerp van decreet en vraagt een

tweede lezing op basis van artikel 68, punt 1, b), van het Reglement.

IV. TWEEDE LEZING

Op 15 november 2007 houdt de commissie een tweede lezing over de in eerste lezing aangenomen artikelen. Daarbij wordt enkel beraadslaagd en ge-stemd over de in eerste lezing aangenomen amen-dementen.

De amendementen met de nrs. 1 tot 5 van de heer Patrick Lachaert, mevrouw Joke Schauvliege en de heren Bart Martens, Jan Peumans, Jos Bex en Karlos Callens worden opnieuw aangenomen met 11 stem-men.

Op voorstel van de commissievoorzitter stemt de commissie in met een technische correctie bij het door amendement nr. 5 voorgestelde nieuwe artikel 15.5.1, §4. De verwijzing naar “het eerste lid” in de tweede zin van 15.5.1, §4, wordt vervangen door een verwijzing naar “§1, tweede lid”.

Amendement nr. 6 van de heer Erik Matthijs, me-vrouw Joke Schauvliege en de heren Bart Martens, Jan Peumans, Jos Bex en Karlos Callens wordt aan-genomen met 9 stemmen tegen 2.

De amendementen met de nrs. 7 tot 13 van de heer Patrick Lachaert, mevrouw Joke Schauvliege en de heren Bart Martens, Jan Peumans, Jos Bex en Karlos Callens worden aangenomen met 11 stemmen.

Amendement nr. 14 van dezelfde indieners wordt aangenomen met 9 stemmen bij 2 onthoudingen.

Amendement nr. 15 van dezelfde indieners wordt aangenomen met 11 stemmen.

V. EINDSTEMMING

Mevrouw *Marleen Van den Eynde* merkt ten eerste op dat de Europese lidstaten verplicht waren de Mi-lieuschaderichtlijn tegen 30 april 2007 om te zetten. Deze datum is reeds verstreken maar uiteindelijk wordt de omzetting dan toch een feit.

Ten tweede is de spreekster tevreden met het feit dat de omzetting meestal trouw blijft aan het Europese beginsel dat de vervuiler betaalt. De omzetting is ook niet strenger dan vereist door de Europese richtlijn. Een aansprakelijkheidssysteem dat strenger is dan vereist, zou immers een economisch nadeel betekenen voor Vlaamse exploitanten. Het ondernemersrisico dat exploitanten in het Vlaamse Gewest lopen, mag niet hoger zijn dan in de andere Europese lidstaten.

De fractie van mevrouw Van den Eynde heeft wel bedenkingen bij de omschrijving van het begrip ‘exploitant’. In de richtlijn wordt het begrip ‘exploitant’ omschreven als particuliere of openbare natuurlijke personen die de beroepsactiviteit verrichten of regelen. De Europese richtlijn maakt het mogelijk om het begrip uit te breiden tot iedereen die doorslaggevende economische zeggenschap heeft. De Europese richtlijn legt deze uitbreiding echter niet op. Artikel 15.1.1, 17°, neemt deze uitbreiding toch over waardoor het ontwerp van Milieuschadedecreet volgens de spreekster strenger is dan de Europese richtlijn.

Door de omschrijving ‘doorslaggevende economische zeggenschap’ op te nemen in de definitie van exploitant wordt volgens mevrouw Van den Eynde de moedermaatschappij geïmagineerd. Dat kan volgens het lid een negatief effect hebben op Vlaamse filialen van buitenlandse bedrijven en bijgevolg op de werkgelegenheid in Vlaanderen. Mevrouw Van den Eynde raadt aan het begrip ‘exploitant’ te beperken tot natuurlijke personen of rechtspersonen die een beroepsactiviteit verrichten of regelen.

De heer *Rudi Daems* repliceert dat heel wat lidstaten van de Europese Unie verder zijn gegaan dat de bepalingen van de richtlijn Milieuschade. Hij geeft de toepassing ervan op de natuurgebieden als voorbeeld. Hij wijst erop dat de minister impliciet heeft toegegeven dat ze nog in de loop van deze regeerperiode het toepassingsgebied wil verruimen. Gezien de complexe ruimtelijke situatie in Vlaanderen is het volgens de heer Daems nuttig en nodig om verder te gaan dat wat de Europese Unie naar voren schuift.

Het gewijzigde ontwerp van decreet wordt aangenomen met 9 stemmen bij 2 onthoudingen.

De tekst aangenomen door de commissie stemt overeen met de tekst aangenomen in eerste lezing (*Parl. St. VI. Parl. 2006-07, nr. 1252/4*).

De verslaggevers,

De voorzitter,

Joke SCHAUVLIEGE Patrick LACHAERT
Marleen VAN DEN EYNDE
